

[XXX]

Frederiksborggade 15
1360 København KBesøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København KTlf. 3395 5785
Fax 3395 5799www.ekn.dk
ekn@ekn.dk**Anonymiseret****Afgørelse – Klage over Silkeborg Kommunes afgørelse om pålæg af tilslutningspligt****21. december 2012**

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Deres ref.

Silkeborg Kommunes byråd godkendte den 27. februar 2012 et projektforslag fra Silkeborg Varme A/S¹ om tilslutningspligt for Funder, Lysbro og Funder Kirkeby. På den baggrund pålagde kommunen ved afgørelse af 16. marts 2012 Deres ejendom tilslutningspligt til Silkeborg Varme A/S og afslag på fritagelse. De har ved e-mail af 23. marts 2012 klaget til Silkeborg Kommune over kommunens afgørelse af 16. marts 2012. Silkeborg Kommune har ved e-mail af 2. april 2012 videresendt Deres klage til Energiklagenævnet.

Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet stadfæster Silkeborg Kommunes afgørelse af 16. marts 2012, hvorved kommunen pålagde Deres ejendom tilslutningspligt til Silkeborg Varme A/S. Energiklagenævnet videresender sagen til Silkeborg Kommune til videre foranstaltning for så vidt angår Deres ansøgning om forlængelse af tilslutningsfristen, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2.² Sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Energiklagenævnets afgørelse fremgår nedenfor.

Sagens baggrund

Silkeborg Varme A/S (herefter værket) anmodede den 18. januar 2011 Silkeborg Kommune om godkendelse af værkets projektforslag for fjernvarmefor-

¹ Af projektforslaget fremgår, at det er udarbejdet af Silkeborg Fjernvarme A/S. Det fremgår ligeledes af den påklagede afgørelse, at det er Silkeborg Fjernvarme A/S, som kommunen pålægger tilslutningspligt til. Silkeborg Fjernvarme A/S indgår som datterselskab i en koncern, hvis moderselskab er Silkeborg Forsyning A/S. Silkeborg Fjernvarme A/S ejes 100 pct. af moderselskabet Silkeborg Forsyning A/S. Silkeborg Forsyning A/S har overfor Energiklagenævnet oplyst, at Silkeborg Fjernvarme A/S og et andet helejet datterselskab, Silkeborg Kraftvarmeværk A/S, med virkning fra den 1. januar 2011 fusionerede – med Silkeborg Fjernvarme A/S som det fortsættende selskab. I samme forbindelse ændrede Silkeborg Fjernvarme A/S navn til Silkeborg Varme A/S. På den baggrund har Energiklagenævnet valgt at benytte det pr. 1 januar 2011 korrekte navn Silkeborg Varme A/S.

² Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012. Af bestemmelsen i forvaltningslovens § 7, stk. 2, fremgår, at modtager en forvaltningsmyndighed en skriftlig henvendelse, som ikke vedrører dens sagsområde, videresendes henvendelsen så vidt muligt til rette myndighed.

syning af Funder, Lysbro og Funder Kirkeby. Projektområdet var udlagt til individuel naturgasforsyning, og projektforslaget indebar en ændring af områdeafgrænsningen mellem naturgasforsyning fra HMN Naturgas I/S og fjernvarme leveret af værket. Det fremgik af projektforslaget for dette konverteringsprojekt, at de lovgivningsmæssige muligheder for pålæggelse af tilslutningspligt for ny og eksisterende bebyggelse blev forudsat anvendt, og at værket ville udarbejde et projektforslag om tilslutningspligt for området.

Den 22. januar 2011 anmodede værket endvidere Silkeborg Kommune om godkendelse af et projektforslag om tilslutningspligt for Funder, Lysbro og Funder Kirkeby. Ved projektforslaget ønskede værket eksisterende og nye bebyggelser pålagt tilslutningspligt til værket. Af sagens akter fremgår, at en del ubebyggede matrikler omfattet af projektforslaget tidligere var pålagt tilslutningspligt til kollektiv forsyning ved lokalplan.

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Side 2 af 14

Silkeborg Kommune meddelte ved brev af 8. juni 2011 værket, at projektforslaget om ændringen af områdeafgrænsningen fra individuel naturgas til fjernvarme var blevet godkendt. Denne afgørelse er ikke blevet påklaget til Energiklagenævnet.

Ansøgningen om godkendelse af projektforslaget om tilslutningspligt blev sendt i høring hos berørte grundejere ved Silkeborg Kommunes brev af 9. juni 2011. Af brevet fremgik bl.a., at tilslutning til fjernvarme for eksisterende bebyggelse skulle ske inden, at der var gået ni år. Projektforslaget var ikke vedlagt brevet. Af brevet fremgik, at ansøgningen om godkendelse af projektforslaget kunne ses på Silkeborg Kommunes hjemmeside eller rekvireres hos kommunen pr. e-mail eller pr. telefon. Silkeborg Kommune bemærkede i brevet, at kommunen var indstillet på at godkende Silkeborg Fjernvarme A/S' ansøgning om tilslutningspligt. Begrundelsen herfor var, at med et påbud om tilslutningspligt ville tilslutningen til fjernvarme i området ske hurtigere og slutttilslutningen blive højere. Kommunen bemærkede i den forbindelse, at beregningerne for projektet om ændring af områdeafgrænsningen fra individuel naturgas til fjernvarme viste, at det var mere samfundsøkonomisk fordelagtigt at udbrede fjernvarme til området, i stedet for at beholde den nuværende opvarmningsform. For at understøtte udbredelsen af fjernvarmen vurderede Silkeborg Kommune, at det var fornuftigt at pålægge tilslutningspligt. Kommunen lagde endvidere til grund, at den gennemsnitlige forbruger ikke ville få større udgifter til opvarmning ved projektets gennemførelse, da fjernvarmen på Silkeborg Kraftvarmeværk produceres som kraftvarme og dermed fremstiller både varme og el, hvilket giver en bedre energiudnyttelse end individuel naturgasforsyning.

Høringsbrevet af 9. juni 2011 var vedlagt tre bilag. Bilag 1 indeholdte en uddybning af varsel om påbud om tilslutningspligt, herunder en redegørelse for

tidspunktet for tilslutningspligt, økonomiske følger af tilslutningen til fjernvarmenettet, herunder brugerøkonomien, oplysninger om retsvirkningerne af påbuddet om tilslutningspligt, oplysning om reglerne for, hvilke bebyggelser der ikke vil kunne blive pålagt tilslutningspligt, herunder oplysning om muligheden for at søge om dispensation fra tilslutningspligten, tinglysning og lovgrundlaget m.m. For så vidt angik muligheden for at søge om dispensation bemærkede kommunen, at for eksisterende bebyggelse ville dispensationsmuligheden først blive vurderet ved udløbet af fristen for tilslutning. Bilag 2 indeholdte et oversigtskort over det område, der var omfattet af projektforslaget, og bilag 3 indeholdte en gengivelse af § 15 og § 17 i tilslutningsbekendtgørelsen³, der indeholder reglerne om henholdsvis fritagelse og dispensation fra tilslutningspligt.

21. december 2012
J.nr. 1021-12-18-14
SSH-EKN

På baggrund af høringsbrevet af 9. juni 2011 kontaktede den tidligere ejer af Deres ejendom Silkeborg Kommune ved e-mail af 24. juni 2011. Den tidligere ejer anførte i den forbindelse bl.a., at ejendommen kunne være undtaget fra tilslutningspligten, idet ejendommen i 2008 fik installeret solvarmeanlæg og var et lavenergibyggeri klasse B. Kommunen kvitterede ved e-mail af 29. juni 2011 for den tidligere ejers e-mail. Kommunen bemærkede i e-mailen, at kommunen havde modtaget anmodning om fritagelse, og at anmodningen ville blive behandlet, når høringsfristen var udløbet.

Side 3 af 14

Ved e-mail af 13. oktober 2011 til den tidligere ejer fremsendt Silkeborg Kommune skemaet "Oplysninger om bygningens eksisterende varmeinstallationer", som den tidligere ejer skulle udfylde og returnere til kommunen med henblik på kommunens behandling af anmodningen om fritagelse. Kommunen anmodede om, at skemaet blev returneret senest den 28. oktober 2011. Kommunen modtog ikke det udfyldte skema indenfor fristen, og kommunen rykkede derfor den 2. november 2011 den tidligere ejer for det udfyldte skema. Kommunen fastsatte i den forbindelse en ny frist til den 9. november 2011 for fremsendelse af det udfyldte skema.

Kommunen modtog ikke det udfyldte skema fra den tidligere ejer, og ved e-mail af 6. februar 2012 kontaktede De Silkeborg Kommune og gjorde opmærksom på, at De havde købt og overtaget ejendommen. De anførte i den forbindelse, at De var i tvivl om, hvorvidt den tidligere ejer havde fremsendt de nødvendige oplysninger til kommunen til brug for ansøgningen om fritagelse, eller om det var noget De skulle gøre.

Ved e-mail af 6. februar 2012 bad Silkeborg Kommune Dem om at udfylde skemaet og returnere det til kommunen. De sendte det udfyldte skema til kommunen pr. e-mail samme dag vedlagt kopi af varmeopgørelse og energi-

³ Bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008, nugældende bekendtgørelse nr. 690 af 21. juni 2011 med senere ændringer.

mærke. Af det udfyldte skema fremgik bl.a., at varmeinstallationen i ejendommen var centralvarme fra eget anlæg, et-kammerfyr, at opvarmningsmidlet var naturgas, og at der var installeret supplerende varme i form af solfanger til brugsvand. Det fremgik endvidere, at ejendommen var blevet om- og tilbygget i 2008, hvor naturgasfyret og solfangeren blev installeret. Af årsopgørelsen fremgik, at der fra 30. april 2009 til 30. april 2010 var anvendt et reguleret forbrug på 1.646 m³ gas. Af energimærkningen af ejendommen fremgik, at ejendommen havde energimærke B. Klager mente på denne baggrund, at en omskiftning til fjernvarme ikke ville ændre på forholdene for ejendommen eller medføre nogle besparelser.

Silkeborg Kommunes byråd godkendte på et møde den 27. februar 2012 projektforslaget om tilslutningspligt. Af dagsordenen fra byrådets møde fremgår oplysninger om brugerøkonomien i projektforslaget for år 2012. Disse oplysninger fremgik ikke af høringsbrevet af 9. juni 2011. Oplysningerne fremgår dog af den påklagede afgørelse af 16. marts 2012, hvorved kommunen pålagde Deres ejendom tilslutningspligt til værket.

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Side 4 af 14

Den påklagede afgørelse

Af afgørelsen af 6. marts 2012 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Påbud om tilslutningspligt til fjernvarme

Silkeborg Byråd har besluttet at din ejendom [...] skal tilsluttes kollektiv varmeforsyning fra Silkeborg Fjernvarme A/S.

[...]

Afslag på ansøgning om fritagelse

Der gælder en række regler for dispensation og fritagelse fra tilslutningspligten. Læs mere om reglerne i bilag 2.

Den tidligere ejer har den 24. juni 2011 indsendt ansøgning om fritagelse fra tilslutningspligten. Ejeren oplyser, at der er installeret et solvarmeanlæg, og at der er tale om et lavenergihus (B). En ændring til fjernvarme vil derfor ifølge ejeren ikke betyde noget hverken økonomisk eller miljømæssigt. I har den 6. februar indsendt supplerende oplysninger.

Silkeborg Kommune meddeler hermed afslag efter med følgende begrundelse:

Energimærke B fra jeres ejendoms Energimærkerapport oplyser om ejendommens energiforbrug, men siger ikke noget om hvorvidt

en bygning er opført som lavenergibyggeri. I følge Silkeborg Kommunes oplysninger er byggeriet ikke opført som lavenergibyggeri.

Tilslutningsbekendtgørelsens § 15 giver mulighed for, at give fritagelse for tilslutningspligten til bygninger der er indrettet med vedvarende energianlæg, hvor anlæggene har en kapacitet som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand. Det rådgivende ingeniørfirma Rambøll oplyser, at erfaringsmæssigt kan et solvarmeanlæg kun levere 15-25 % af varmebehovet i et hus, da solvarme bidrager begrænset i de kolde måneder, hvor størstedelen af varmebehovet er.

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Vi meddeler derfor afslag.

Side 5 af 14

[...]

3. Begrundelse for afgørelse om tilslutningspligt

[...]

Ved beslutningen om at pålægge din ejendom tilslutningspligt til fjernvarme har Silkeborg Kommune desuden lagt vægt på følgende:

- Etablering af fjernvarme i Funder, Lysbro og Funder Kirkeby har en samfundsøkonomisk fordel på 37 mio. kr. beregnet ud fra Energistyrelsens forudsætninger for samfundsøkonomiske beregninger på energiområdet, april 2011)
- Etablering af fjernvarme i området vil betyde en bedre udnyttelse af vores energiressourcer, da individuel opvarmning i Funderområdet i dag (11 % oliefyr, 88 % naturgasfyr og 1 % øvrige installationer) ændres til fjernvarme produceret på Silkeborg Kraftvarmeværk. Fjernvarme produceres ved samproduktion af el og varme, det betyder, at energiressourcen udnyttes mere effektivt.
- Beregninger over forbrugernes økonomi viser, at hovedparten af bygningerne i området vil opnå billigere eller uændrede udgifter til varmforsyning.
- En forudsætning for at Silkeborg Fjernvarme A/S vil udbrede fjernvarme i området er, at Silkeborg Kommune pålægger tilslutningspligt til ejendommene i området. Silke-

borg Fjernvarme skal investere 76 mio. kr. i nye ledninger i området. Derfor har forsyningsselskabet brug for sikkerhed for, at investeringen kan betale sig ved at opnå en tilstrækkelig høj grad af tilslutning.

[...]

6. Lovgrundlag

Afgørelsen er truffet med hjemmel i:

- Varmeforsyningsloven (Lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005) §§ 11 og 12
- Tilslutningsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008 om "tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg"), § 2 *"Kommunalbestyrelsen kan pålægge såvel ny som eksisterende bebyggelse tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg"*.
- Projektbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1295 fra 2005 om "godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg").

[...]".

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Side 6 af 14

Afgørelsen af 16. marts 2012 var vedlagt bilag 1, "Økonomi og priser", der indeholdte oplysninger om omkostningerne ved fjernvarme og omstillingen her til, og bilag 2, "Regler om fritagelse og dispensation", der gengav bestemmelserne i tilslutningsbekendtgørelsens §§ 15, 16 og 17.

Deres synspunkter og bemærkninger

De finder, at Silkeborg Kommunes afgørelse skal ophæves, således at Deres ejendom fritages fra tilslutningspligten. Til støtte for klagen har De navnlig anført følgende:

- Ejendommen fik i 2008 installeret et nyt gasfyr og solfanger på taget. Ejendommen har en årlig udgift til varmeforbruget på mellem 10.000 og 13.000 kr. Henset til, at ejendommen er på 187 m², er der ikke nogen fordel ved at skifte til fjernvarme med de udgifter, som det medfører.
- De reelle udgifter til omstillingen til fjernvarme vil højst sandsynligt vises sig blive så høje, at der ikke vil være nogen fordele ved omstillingen.
- Omstillingen bør ske, når det relativt nye fyr står til udskiftning som følge af naturlig slidtage.

Værkets bemærkninger

Værket er ikke fremkommet med bemærkninger til sagen.

Silkeborg Kommunes udtalelse

Silkeborg Kommune er ikke kommet med en udtalelse til sagen. I stedet henviser kommunen til dagsordenen fra kommunens godkendelse af projektforslaget om tilslutningspligt, der er blevet fremsendt til Energiklagenævnet som en del af sagens akter.

Øvrige oplysninger

Projektforslaget om tilslutningspligt er vedlagt som bilag 1.

Retsgrundlaget

Retsgrundlaget for Energiklagenævnets afgørelse er vedlagt som bilag 2.

Energiklagenævnets begrundelse

Ad Silkeborg Kommunes sagsbehandling

Det fremgår af dagsordenen fra byrådets møde den 27. februar 2012, at Silkeborg Kommune har truffet afgørelsen om pålæggelse af tilslutningspligt bl.a. på baggrund af beregninger for brugerøkonomien for år 2012. Det materiale, som de berørte grundejere er blevet hørt over ved brev af 9. juni 2011 (bl.a. projektforslaget), indeholder ikke de opdaterede beregninger for brugerøkonomi for år 2012, men alene beregninger for år 2011.

Silkeborg Kommunes godkendelse af projektforslaget om tilslutningspligt er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand og skal derfor opfylde forvaltningslovens⁴ regler, herunder reglerne om partshøring.

Det følger af forvaltningslovens § 19, stk. 1, at såfremt en part i en sag ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Energiklagenævnet bemærker, at De må anses for part i sagen vedrørende pålæggelse af tilslutningspligt på Deres ejendom. Energiklagenævnet finder, at kommunen ved inddragelsen af nye brugerøkonomiske beregninger for 2012 har indhentet nye faktiske oplysninger til brug for sagens afgørelse. Selvom de brugerøkonomiske beregninger fra 2012 ikke adskiller sig væsentligt fra de

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Side 7 af 14

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012 af forvaltningsloven.

brugerøkonomiske beregninger for 2011, er brugerøkonomien et af de hovedhensyn, som Silkeborg Kommune ved godkendelsen af projektforslaget har lagt vægt på. Energiklagenævnet finder på den baggrund, at Silkeborg Kommune burde have partshørt de berørte grundejere over de nye faktiske oplysninger, forinden kommunen traf afgørelse i sagen. Manglende partshøring vil som udgangspunkt føre til, at Silkeborg Kommunens afgørelse skal ophæves, og at sagen skal hjemvises med henblik på fornyet behandling, herunder at kommunen skal foretage den ovennævnte partshøring.

I forbindelse med klagesagens behandling for Energiklagenævnet er De blevet bekendt med dagsordenen fra Silkeborg Kommunes byråds møde den 27. februar 2012. Deres opmærksomhed er i den forbindelse blevet henledt på oplysningerne om brugerøkonomien for år 2012, og De har herved haft mulighed for at fremkomme med bemærkninger hertil. Henset hertil finder Energiklagenævnet, at Silkeborg Kommunes sagsbehandlingsfejl i form af manglende partshøring må anses for repareret i forbindelse med sagsbehandlingen ved Energiklagenævnet. Energiklagenævnet finder derfor ikke tilstrækkelig anledning til at ophæve Silkeborg Kommunes afgørelse som følge af denne sagsbehandlingsfejl.

Energiklagenævnet bemærker endvidere, at de opdaterede beregningerne for år 2012 ikke ændrer ved projektforslagets brugerøkonomiske forudsætninger i en sådan grad, at projektforslaget herved ændrer karakter. Silkeborg Kommunes fremgangsmåde har således ikke været i strid med tilslutningsbekendtgørelsen § 3, stk. 1, nr. 8, om de indholdsmæssige krav til et projektforslag, sammenholdt med bekendtgørelsens § 4 om skriftlig underretning af berørte grundejere.

Ad Projektforslaget om tilslutningspligt

Det fremgår af varmemforsyningslovens §§ 11 og 12, at kommunalbestyrelsen kan pålægge eksisterende og ny bebyggelse tilslutningspligt. Disse bestemmelser overlader et meget vidt skøn til kommunen, og det er hermed i væsentligt omfang overladt til kommunen at bestemme, hvorvidt den ønsker at pålægge tilslutningspligt. Pålæggelse af tilslutningspligt er et såkaldt "styringsmiddel" (værktøj), som kommunen kan vælge at benytte sig af som led i dens generelle varmeplanlægning, hvis kommunen f.eks. ønsker at fremme udbredelsen af kollektiv forsyning, herunder en bestemt form for kollektiv forsyning. Kommunens beslutning om pålæggelse af tilslutningspligt skal baseres på saglige hensyn, som f.eks. miljøhensyn, hensyn til varmeprisen, eller hensyn til beskyttelse af foretagne investeringer og dermed sikring af fortsat kollektiv forsyning m.v. Hvis kommunens beslutning i øvrigt er baseret på saglige hensyn, der i det konkrete tilfælde vægter tungere, indeholder varmemforsyningslovens regler imidlertid ikke et krav om, at brugerøkonomien nødvendig-

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Side 8 af 14

vis skal være positiv (dvs. at udgifterne til varme skal blive lavere for de berørte grundejere).

Varmeforsyningslovens §§ 11 og 12 indeholder dog et krav om, at pålæggelse af tilslutningspligt skal forudsættes i et godkendt projektforslag. Tilslutningsbekendtgørelsen, der er udstedt med hjemmel i varmforsyningsloven, indeholder de nærmere regler for proceduren i forbindelse med kommunens pålæggelse af tilslutningspligt, herunder regler om kommunens godkendelse af projektforslaget, de indholdsmæssige krav til projektforslaget og høring af de berørte borgere. Tilslutningsbekendtgørelsens regler har således – med undtagelse af bekendtgørelsens §§ 15-17 om fritagelse og dispensation for visse ejendomme – i overvejende grad karakter af formelle procedureregler.

21. december 2012
J.nr. 1021-12-18-14
SSH-EKN

Det følger af tilslutningsbekendtgørelsens § 2, at en kommune ikke kan pålægge tilslutnings- eller forblivelsespligt, før forudsætningerne herfor er belyst i et godkendt projekt. Projektet skal som udgangspunkt, i det omfang som er nødvendigt, indeholde de oplysninger, der fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 3, nr. 1 – 10. Det projektforslag, som værket i den konkrete sag har udarbejdet, indeholder oplysninger om bl.a. de ansvarlige for projektet, forholdet til varmeplangrundlaget, fastlæggelse af forsyningsområdet, en oversigt over de ejendomme, som er omfattet af projektforslaget samt oplysninger om de økonomiske konsekvenser for brugerne. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at projektforslaget indeholder de oplysninger, som i den konkrete situation er nødvendige for, at Silkeborg Kommune kan bedømme ansøgningen om godkendelse af projektforslaget for tilslutningspligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1-10.

Side 9 af 14

Særligt for så vidt angår oplysninger om brugerøkonomi bemærker Energiklagenævnet, at § 3, nr. 6, ikke indeholder nærmere krav til, hvilke specifikke standarder der skal anvendes ved beregningerne for brugerøkonomi. Det giver herefter ikke Energiklagenævnet anledning til bemærkninger, at der ved projektforslagets prissammenlignende beregningseksempler for privatbeboelse er anvendt et standard parcelhus på 140 m² med et gennemsnitligt varmebehov på 21,6 MWh og et rækkehus på 89 m² med et gennemsnitligt varmebehov på 7,8 MWh. Energiklagenævnet finder, at disse beregningseksempler – sammen med projektforslagets øvrige oplysninger – er egnet til en generel illustration af de økonomiske konsekvenser for de berørte grundejere. Energiklagenævnet bemærker også i denne sammenhæng, at hverken § 3, nr. 6, eller tilslutningsbekendtgørelsens øvrige bestemmelser indeholder et krav om, at der skal være positiv brugerøkonomi, for at tilslutningspligt kan pålægges. Uanset om brugen af andre tal og størrelser i beregningerne måtte vise en mindre grad af positiv brugerøkonomi (som ved det af HMN Naturgas I/S udførte beregningseksempel), er Silkeborg Kommune ikke derved afskåret fra at pålægge tilslutningspligt af i øvrigt saglige grunde.

Tilslutningsbekendtgørelsens § 4 fastsætter, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at grundejere, der efter et projektforslag forudsættes pålagt tilslutningspligt, underrettes skriftligt om projektforslaget med henblik på, at eventuelle bemærkninger kan blive fremsendt inden for 4 uger. Grundejere, der ifølge projektforslaget forudsættes pålagt tilslutningspligt, skal have skriftlig meddelelse om såvel godkendelse af tilslutningsprojektet som beslutning om pålæg af tilslutningspligt med oplysning om klageadgang og klagefrist, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 5. Endvidere fremgår det af bekendtgørelsens § 20, stk. 1, at kommunalbestyrelsens beslutninger efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 2, 3 og 4 skal meddeles skriftligt til ejeren af den pågældende ejendom, og at beslutninger efter bekendtgørelsens §§ 8, 10 og 11 skal meddeles samtidig med meddelelsen om godkendelsen af det projekt, der belyser forudsætningerne for beslutningen.

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Side 10 af 14

Silkeborg Kommune har ved brev af 9. juni 2011 underrettet berørte grundejere, herunder Dem, om projektforslaget. Projektforslaget var ikke vedlagt brevet, men brevet indeholdte oplysning om, at ansøgningen om tilslutningspligt var offentliggjort på kommunens hjemmeside og i øvrigt kunne rekvireres hos kommunen. Grundejere fik i den forbindelse 4 uger til at fremkomme med eventuelle bemærkninger til projektforslaget. De berørte grundejere har endvidere modtaget skriftlig meddelelse om projektets godkendelse og pålægget om tilslutningspligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 5 og § 20, stk. 1. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at kommunens behandling af projektforslaget er sket i overensstemmelse med reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen, herunder reglerne i bekendtgørelsens §§ 4, 5, og 20, stk. 1.

Som nævnt indledningsvis er kommunen tillagt et meget vidt skøn ved vurderingen af projektforslag for tilslutningspligt, og hermed hvorvidt kommunen ønsker at pålægge tilslutningspligt. Silkeborg Kommunes afgørelse af 16. marts 2012 om at godkende projektforslaget om tilslutningspligt er efter Energiklagenævnets opfattelse baseret på saglige hensyn, herunder miljøhensyn, at etablering af fjernvarme efter kommunens opfattelse vil betyde en bedre og mere fleksibel udnyttelse af energiresourcer, og at pålæggelse af tilslutningspligt er en forudsætning for, at værket vil foretage de nødvendige store investeringer for udbredelse af fjernvarmen til området.

Det er herefter samlet set Energiklagenævnets opfattelse, at Silkeborg Kommunes behandling af projektforslaget om tilslutningspligt er sket i overensstemmelse med reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen. Det, som De i øvrigt har anført, kan ikke føre til et andet resultat.

Ad Afslag på fritagelse

Silkeborg Kommune har ved afgørelsen af 16. marts 2012 tillige meddelt afslag på fritagelse for tilslutningspligten. Silkeborg Kommune meddelte afslag på ansøgningen bl.a. under henvisning til, at Deres ejendom efter kommunens oplysninger ikke var opført som et lavenergibyggeri.

Tilslutningsbekendtgørelsen indeholder i § 15 en oversigt over, hvilke typer af bebyggelse, der ikke kan kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg, mens bekendtgørelsens § 17, stk. 1-3, indeholder regler om, hvornår kommunalbestyrelsen kan meddele dispensation fra en pålagt tilslutningspligt. Forskellen mellem § 15 og § 17 er således, at ejendomme omfattet af bestemmelsen i § 15 slet ikke kan pålægges tilslutningspligt og derfor helt er fritaget fra pligten. § 15 giver således ejeren af en ejendom, der er omfattet af bestemmelsen, retskrav på at være undtaget fra tilslutningspligten, hvis bestemmelsens betingelser er opfyldte på det tidspunkt, hvor tilslutningspligten pålægges. § 17, stk. 1, finder derimod anvendelse i tilfælde, hvor tilslutningspligten kan pålægges/er blevet pålagt, men hvor kommunen på grund af særlige omstændigheder, f.eks. på grund af ejeren af ejendommens personlige og økonomiske forhold efter en konkret vurdering vælger at fritage ejendommen fra tilslutningspligten (dispensation). Derudover meddeles der dispensation, når ejeren af ejendommen er folkepensionist (§ 17, stk. 2), eller når der er tale om et lavenergihus (§ 17, stk. 3). Det følger af § 15, nr. 2, at bygninger, der er indrettet med solvarmeanlæg, varmepumper mm., og hvor anlægget – eller anlæggene tilsammen – efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand, ikke kan kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg.

Det følger videre af § 15, nr. 6, at eksisterende lavenergihuse ikke kan kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg. Ifølge bekendtgørelses § 1, nr. 2, litra a og b er et lavenergihus omfattet af § 15, nr. 6 enten et A) enfamiliehus, hvor det kan dokumenteres, at de på tidspunktet for deres opførelse eller ombygning opfyldte de på daværende tidspunkt gældende klassificeringskrav i afsnit 5.3 i Tillæg 9 til Bygningsreglement for småhuse 1998 eller B) bebyggelser, hvor det kan dokumenteres, at de på tidspunktet for deres opførelse eller ombygning opfylder de gældende klassificeringskrav til lavenergibygninger i Bygningsreglementet.

Det fremgår af oplysningerne i sagen, at De på tidspunktet for Silkeborg Kommunes afgørelse om påbud af tilslutningspligt ikke havde installeret et anlæg omfattet af tilslutningsbekendtgørelsens § 15, nr. 2, der kunne dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand. Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse, at bestemmelsen fastsætter, at det er mere end halvdelen af bygningens energi til både

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Side 11 af 14

opvarmning og forsyning med varmt vand, som det pågældende anlæg skal kunne dække. Et anlæg, der alene dækker mere end halvdelen af en ejendoms behov for rumopvarmning, er således ikke omfattet af bestemmelsen. Energiklagenævnet stadfæster på denne baggrund Silkeborg Kommunes afgørelse af 16. marts 2012 for så vidt angår fritagelse fra tilslutningspligt efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15, nr. 2.

Det fremgår videre af oplysningerne i sagen, herunder skemaet om ejendommens eksisterende varmeinstallation, som De udfyldte og returnerede til kommunen den 26. oktober 2011, at ejendommen ikke opfylder betingelserne for eksisterende lavenergihus, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 1, nr. 2, litra a og b, og derfor stadfæster Energiklagenævnet også denne del af afslaget, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 15, nr. 6.

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Side 12 af 14

Ad Dispensation fra tilslutningspligten

De har i Deres klage bl.a. anført, at De har installeret et nyt naturgasfyr i år 2008. Energiklagenævnet forstår Deres bemærkning herom således, at De anmoder om dispensation fra tilslutningspligten, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1. Af tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, fremgår, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde efter ansøgning kan beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt, skal fritages fra tilslutning (dispensation), ligesom der i visse tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen. Det følger af Energiklagenævnets praksis, at kommunalbestyrelsen er tillagt et vidt skøn ved vurderingen af, om der bør meddeles dispensation. Kommunalbestyrelsen kan lægge vægt på hensynene i tilslutningsbekendtgørelsens § 15 samt andre saglige og lovlige kriterier. Kommunalbestyrelsen kan bl.a. inddrage lokale forhold, herunder miljøforhold. Kommunalbestyrelsen skal dog ved hver enkelt dispensationssag foretage en konkret vurdering af sagens forhold.

Som anført har kommunalbestyrelsen også mulighed for i særlige tilfælde at forlænge tilslutningsfristen. Af Energistyrelsens vejledning fra august 1998 (se bilag 3) fremgår i den forbindelse bl.a., at når særlige individuelle forhold gør det rimeligt at fravige den generelle tilslutningsfrist på 9 år, kan kommunalbestyrelsen forlænge tilslutningsfristen. Energiklagenævnet tiltræder vurderingen i Energistyrelsens vejledning. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at der i hver enkelt sag skal foretages en konkret vurdering af, om der foreligger sådan særlige forhold, der gør, at tilslutningsfristen kan forlænges. Det fremgår imidlertid ikke nærmere af bestemmelsen i tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, eller Energistyrelsens vejledning, hvad der forstås ved særlige individuelle forhold. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at kommunalbestyrelsen er tillagt et vidt skøn ved vurderingen af, om der bør meddeles forlængelse af tilslutningsfristen.

Tilslutningsbekendtgørelsen er udstedt i medfør af bl.a. varmemforsyningslovens § 12, stk. 2. Bestemmelsen i § 12 er en videreførelse af § 19 i den oprindelige varmemforsyningslov fra 1979⁵. Af forarbejderne⁶ til den oprindelige lov fremgår bl.a., at bestemmelsen betyder, at varmemforbrugere med individuelle opvarmningssystemer kan blive udsat for, at dele af deres opvarmningssystem vil blive unyttiggjort ved tilslutning til det kollektive forsyningsanlæg. Af forarbejderne fremgår endvidere, at bestemmelsen skal administreres således, at det geografisk og tidsmæssigt sikres, at en overgang til det kollektive varmemforsyningssystem falder sammen med den naturlige udskiftning af det individuelle forsyningssystem, så overgangen til den kollektive forsyning kan ske uden, at væsentlige dele af de individuelle anlæg unyttiggøres.

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at tidspunktet for installationen af det individuelle forsyningssystem, omkostningerne herved, omkostningerne ved tilslutningspligten og den forventede restlevetid for det individuelle system er omstændigheder, der kan udgøre et særligt forhold, der kan medføre en forlængelse af tilslutningsfristen efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1. Energiklagenævnet finder derfor, at der ved vurderingen af, om der skal ske en forlængelse af tilslutningsfristen, kan lægges vægt på, om der i den konkrete ejendom er installeret et individuelt forsyningssystem, der skønnes at have en restlevetid, der er væsentlig længere end fristen på de 9 år. Energiklagenævnet finder endvidere, at der kan lægges vægt på, om det individuelle forsyningssystem først blev installeret efter varslingen af pålægget om tilslutningspligt, det vil sige om klager har været opmærksom på muligheden for pålægget.

Side 13 af 14

Energiklagenævnet bemærker, at tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, ikke giver ansøgeren et retskrav på at modtage en dispensation. Dette betyder, at en grundejer ikke har krav på at modtage en forlængelse af fristen, alene forbi grundejerens individuelle forsyning (naturgasfyr) er installeret få år forinden, at tilslutningspligten blev pålagt. Kommunen er således tillagt et vidt skøn ved vurderingen af, om tilslutningsfristen skal forlænges på baggrund heraf. Hvis der i den konkrete sag foreligger oplysninger, der giver anledning til, at der bør foretages en vurdering efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, i relation til, om tilslutningsfristen skal forlænges, skal kommunen dog foretage en sådan vurdering og træffe afgørelse om, hvorvidt tilslutningsfristen kan forlænges.

Som anført forstår Energiklagenævnet Deres klage som en anmodning om forlængelse af tilslutningsfristen for Deres ejendom, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1. Energiklagenævnet videresender på denne baggrund sagen

⁵ Lov nr. 258 af 8. juni 1979.

⁶ Lovforslag nr. 206 om forslag til lov om varmemforsyning som fremsat den 5. april 1979.

til Silkeborg Kommune, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2, så kommunen som rette myndighed kan foretage en behandling af Deres ansøgning. Silkeborg Kommunes afgørelse herom vil kunne påklages til Energiklagenævnet, hvis betingelserne herfor er opfyldte.

Energiklagenævnet stadfæster på denne baggrund Silkeborg Kommunes afgørelse. Energiklagenævnet videresender sagen til Silkeborg Kommune til videre foranstaltning for så vidt angår Deres ansøgning om forlængelse af tilslutningsfristen, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2.

Afgørelsen er truffet i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 21, stk. 1, jf. varmemforsyningslovens⁷ § 26, stk. 1.

21. december 2012

J.nr. 1021-12-18-14

SSH-EKN

Afgørelsen er truffet af Energiklagenavnets formand efter punkt 2 i formandsbemyndigelsen af 30. november 2009 efter varmemforsyningsloven. Bemyndigelsen er offentliggjort på Energiklagenavnets hjemmeside: www.ekn.dk under menupunktet "Forretningsorden".

Side 14 af 14

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter tilslutningsbekendtgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 21, stk. 5, jf. varmemforsyningslovens § 26, stk. 4.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenavnets hjemmeside.

Med venlig hilsen

for Poul K. Egan
Nævnnsformand

i dennes fravær og efter bemyndigelse underskrevet af

Henrik Chieu
Sekretariatschef

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1184 af 14. december 2011 om varmemforsyning.